

Asia

OSA; Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8.-9.12.2016, OIKEUSASIAT

Kokous

Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 08.12.2016 - 09.12.2016

Unionipetoksia koskevasta direktiiviehdotuksesta oli juuri ennen neuvostoa saavutettu alustava yhteisymmärrys EP:n ja neuvoston välillä ja asiasta saatiin tilanneselvitys. Kompromissitekstiin sisältyivät ALV-petokset, jonka piirissä olivat vähintään 10 miljoonan euron rajat ylittävät tapaukset. Kompromissitekstistä oli poistettu julkisia hankintoja koskevat kriminalisoinnit. Yhteisymmärryksen löytymistä kiiteltiin käydyssä keskustelussa.

Euroopan syyttäjänvirastoa EPPO:a koskevan ehdotuksen kaikista yksityiskohdista ei sen sijaan ollut päästy yhteisymmärrykseen tiivistä neuvotteluista huolimatta, joten asiasta käytiin periaatekeskustelu eikä siis enää haettu yleisnäkemyksiä kuten PJ:n tavoitteena oli alun perin ollut. Keskustelussa eräät asetustekstiä tukevat jäsenvaltiot olisivat olleet jo valmiita siirtymään SEUT 86 artiklan mukaisen tiivistetyn yhteistyön alaiseen menettelyyn; valtaosa kuitenkin katsoi, että neuvotteluja jatkamalla olisi mahdollista saavuttaa parempi yhteisymmärrys vielä avoinna olevista jäsenvaltioille hankalista kysymyksistä. Ruotsi ilmoitti, ettei se osallistu EPPO:on tässä vaiheessa.

Ministerit kävivät periaatekeskustelun myös digitaalisen sisällön toimittamista koskevan ehdotuksen eräistä linjauksista. Ehdotus on merkittävä osa digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa, mutta toisaalta varsin tekninen ja moniulotteinen, ja tästä syystä jatkokeskustelut ovat vielä tarpeen useiden kysymysten osalta ennen kuin asiassa päästään tekemään ratkaisuja.

A. TORSTAI 8. JOULUKUUTA (klo 10.00)

OIKEUS

1. Esityslistan hyväksyminen

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

2. A-kohtien luettelon hyväksyminen

3. **PIF:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (**ensimmäinen käsittely**)
 = Tilanneselvitys
 15130/16 DROIPEN 205 JAI 1033 GAF 76 FIN 849 CADREFIN 121 FISC 220 CODEC 1806

PJ kertoi PIF-direktiivin osalta saavutetusta edistymisestä. Hanke oli ollut yksi SK:n prioriteeteista ja sen parissa oli työskennelty ahkerasti. Seitsemäs trilogi EP:n kanssa 30.11. oli ollut läpimurto, ja alustava yhteisymmärrys oli saavutettu. Kompromissin pääelementtinä EP oli vastahakoisesti myöntynyt ALV-petosten määritelmään, jonka piirissä olivat vähintään 10 miljoonan euron rajat ylittävät tapaukset. Julkisia hankintoja koskeva rikos oli poistettu. Vastapainoksi EP oli vaatinut tarkemmin määriteltyä uudelleenarviointilauseketta. PJ ymmärsi täysin, miten sensitiivinen kysymys ALV oli monelle jäsenvaltiolle. Yhtä lailla piti ymmärtää, että EP:lläkin oli sensitiivisiä kysymyksiä. PJ piti saavutettua kompromissia tasapainoisena. EP ei ollut vielä muodollisesti hyväksynyt yhteisymmärrystä, joten neuvostokaan ei voinut tänään lopullisesti sitä hyväksyä. Nyt oli kuitenkin mahdollisuus keskustella asiasta.

KOM kiitti PJ:tä erinomaisesta työstä. Esitetty kompromissi oli hyvä ja tasapainoinen. Tärkeää oli, että vakavat ja rajat ylittävät ALV-petokset olivat PIF-direktiivin soveltamisalassa. KOM:lla oli ollut huolia korkeasta kynnysarvosta, mutta uudelleenarviointilauseke mahdollisti asian arvioinnin asianmukaisesti. Hankkeen hyväksymisellä oli myönteinen vaikutus myös EPPO-neuvotteluihin.

Puheenjohtajaa kiitettiin laajalla rintamalla hyvästä työstä. Monet jäsenvaltiot ilmaisivat tyytyväisyytensä tekstiin ja siihen, että tällä pj-kaudella ja erityisesti aivan sen lopussa saavutettiin tulosta (näin ainakin FR, LU, EE, EL, PT, LU, FI, NL, RO, ES, CZ).

Tämän hankkeen yhteydestä EPPO:a koskevan ehdotuksen käsittelyn etenemiseen viitattiin eräissä puheenvuoroissa (FR, DE, EE, EL, ES), esimerkiksi FR katsoi neuvottelut saatetuiksi poliittisesti loppuun, ja tämän vahvistaneen sen päättäväisyyttä edetä EPPO:n kanssa.

PT kertoi olleensa valmistautunut hyväksymään ALV-petosten ehdotetun määritelmän, koska tekstiin oli nyt saatu turvalauseke siitä, että sillä ei puututa kansallisten veroviranomaisten toimivaltaan (näin myös NL).

FI/ministeri Lindström kiitti PJ:tä tämän vaikean asian edistämisestä. Oli tärkeää, että EU:n taloudellisia etuja suojataan yhtä tehokkaasti kuin jäsenvaltioiden taloudellisia etuja. Oli erityisen tyytyväinen nähdessään, että julkisia hankintoja koskeva rikos oli poistettu (näin myös DE ja NL). Oli tyytyväinen kompromissiin ja toivoi, että EP:n kanssa saavutetaan lopullinen sopu sen pohjalta.

DE olisi halunnut vahvempaa yleistä näkemystä saadakseen paremman tasapainon. Kiitti kuitenkin PJ:tä työstä, ja oli tyytyväinen, että julkisia hankintoja koskeva rikos oli poistettu tekstistä. DE piti toisaalta valitettavana ettei sen ehdotusta EPPO:n toimivallasta (ALV-petosten käsittelystä vain EPPO-asetuksessa) ollut noudatettu.

IE totesi olevansa sitoutunut ALV-petosten torjuntaan, mutta katsoi, että veroasioita on käsiteltävä verotyöryhmässä, ja vastusti siksi periaatteesta ALV-petosten mukaan ottamista. Katsoi verotusta koskevien asioiden kuuluvan jäsenvaltioiden toimivaltaan. Myös HU ja PL ilmoittivat niillä olevan suuria periaatteellisia ongelmia samoin perustein, eivätkä ne voineet siten hyväksyä PJ:n ehdottamaa tekstiä. CY kertoi voivansa tukea ehdotusta hyvin pitkälti, mutta ALV:ia se ei voinut (IE:n kertomin perusteluin) hyväksyä.

PJ kiitti kaikkia rakentavasta asenteesta, joka oli mahdollistanut ulospääsyn umpikujasta. Kyse oli alustavasta sovusta, joka oli vielä vahvistettava.

4. **Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO):** Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta
 = Periaatekeskustelu
 15057/16 EPPO 32 EUROJUST 161 CATS 95 FIN 845 COPEN 366 GAF 75
 CSC 356
 15200/16 EPPO 33 EUROJUST 162 CATS 97 FIN 853 COPEN 373 GAF 77
 CSC 361

PJ kertoi viime aikojen kovasta työstä yhteisymmärryksen saavuttamisen puolesta. Oli tullut selväksi, että periaatekeskustelun kohteena oleva ehdotus oli vakaalla pohjalla keskeisten säännösten osalta. Viime kuukausien aikana oli yritetty ratkaista jäsenvaltioiden viimeiset varaukset, jotta niihin saataisiin selvyys ilman että puututtaisiin asetuksen perustavanlaatuisiin periaatteisiin. Vielä oli kuitenkin avoinna olevia kohtia, jotka vaativat lisää työtä. Parlamenttikäsittelyt eri jäsenvaltioissa olivat vakuuttaneet PJ:n siitä, että tänään pitäisi käydä periaatekeskustelu.

PJ totesi että ensin keskustellaan siitä, katsovatko jäsenvaltiot, että teksti on hyvä pohja EPPO:n perustamiselle. Toiseksi halutaan kuulla, oliko EPPO:lle yleistä tukea.

KOM kiitti PJ:tä valtavasta työstä, joka oli sallinut edetä tässä hankkeessa. KOM korosti EPPO:n olevan olennaisen tärkeä EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvien rikosten torjunnassa, ja että tähän tarvitaan tehokkaita säännökset. Toivotti tervetulleeksi vakavien rajat ylittävien ALV-petosten ottamisen EPPO:n toimivallan piiriin. Oli myös tyytyväinen, että menettelyllisiin oikeuksiin kuului mm. oikeus kerätä todisteita epäillyn puolesta, mitä puolustusasianajajat olivat voimakkaasti kannattaneet.

FR katsoi, että kompromissiteksti oli paras tulos, joka voitiin saavuttaa. Jos jotain teknisiä mukautuksia pitää tehdä, PJ voi valtuuttaa Coreperin vahvistamaan nämä viimeistään 20.12.2016 (näin myös LU). Pahoitteli, ettei nyt ehdotettu tekstin hyväksymistä. FR katsoi, että nyt oli aika seuraavalle eli 86 artiklassa katsotulle etapille, joka salli käynnistää menettelyn valtionpäämiesten kesken (tätä tukivat myös BE, RO, LU). Kyseessä oli yksinomaan poliittinen vaihe (tähän viittasi myös EE). Kertoi tekevänsä yhteisen julistuksen DE:n kanssa ja pyysi sen liittämistä neuvoston pöytäkirjaan.

DE kiitti myös PJ:tä ja halusi vastata kyllä: kyseessä oli vakaa pohja tulevalle työlle, ja DE tulee tekemään kaiken mahdollisen auttaakseen selventämään viimeisiä kysymyksiä. FR ja DE halusivat yhdessä EPPO-projektin saattamista päätepisteeseen nopeasti.

CZ ja EE painottivat tukevansa voimakkaasti saavutettua kompromissia. Useat muut jäsenvaltiot tukivat asetustekstiä viitaten samalla yleisellä tasolla MT kaudella tapahtuvaan jatkotyöhön (näin erityisesti LV, CY, PT, HR, MT, BG, ES). ES viittasi siihen, että tekstissä oli paljon puutteita mutta että tässä vaiheessa kaikkien pitää olla valmiita tekemään myönnytyksiä.

Monilla tekstiä tukevilla jäsenvaltioilla oli siihen vielä tiettyjä kohtia koskevia huomioita, joiden osalta toivoivat työtä jatkettavan. Tältä osin mainittiin erityisesti toimivallan käyttöä koskeva 20 artikla, rajat ylittäviä tutkintoja koskeva 26 artikla ja todisteita koskeva 31 artikla.

LT kertoi että vaikka teksti oli hyvä pohja jatkotyölle, sillä oli vielä epäilyksiä 20 artiklan 3 kohdan ja 31 artiklan suhteen. Kertoi olevansa valmis jatkamaan työskentelyä, jotta teksti saataisiin sellaiseen kuntoon että se voidaan hyväksyä. SI mainitsi lisätyötarpeen osalta niin ikään 20 artiklan 3 kohdan sekä 26 artiklan ja 31 artiklan. Artiklaa 31 piti tärkeänä myös CY.

NL katsoi että 20 ja 26 artiklassa tarvittiin lisää työtä. Voitiin tarvita vielä vähän lisää aikaa, jotta saataisiin mukaan mahdollisimman monta jäsenvaltiota. Tarvitsi lisää aikaa keskusteluihin kansallisen parlamentin molempien kamarien kanssa, mihin tarvittiin myös lopullinen sovinto PIF-direktiivistä.

FI/ministeri Lindström kiitti PJ:tä sen ponnisteluista neuvotteluissa, oli aika saada neuvottelut pian päätökseen. Vastasi ensimmäiseen kysymykseen myönteisesti: neuvottelutulos tarjosi hyvän pohjan EPPO:n perustamiselle. Halusi kuitenkin korostaa, että EPPO:sta voitiin saada lisäarvoa vain jos mahdollisimman moni jäsenvaltio liittyy siihen (tähän viittasivat myös BG, NL ja SI). Tämä oli keskeinen Suomen osallistumispäätökseen vaikuttava tekijä. Kiitti PJ:tä siitä, että se oli viime päiviin saakka yrittänyt ottaa huomioon jäsenvaltioiden red line -ongelmia. Viime vaiheen neuvotteluissa olikin saavutettu edistystä ja oltiin hyvin lähellä ratkaisua. Halusi kuitenkin korostaa, että vielä ei ollut aika siirtyä tiiviimmän yhteistyön vaiheeseen eikä siirtää EPPO:a Eurooppa-neuvostolle (näin myös mm. ES ja NL). Tämä pitäisi tehdä sitten kun neuvostossa on edessä asetuksen lopullinen teksti, jonka myös EP on hyväksynyt. Huomautti vielä lopuksi pitävänsä valitettavana, että 65 artiklassa avoimuusasetuksen soveltaminen on rajoitetumpaa kuin FI olisi toivonut. FI tulee jättämään julistuksen avoimuusasetuksen laajemman soveltamisen puolesta.

HR katsoi EPPO:n tehokkuuden varmistamisen vaativan, että hajautusperiaatetta noudatetaan, erityisesti jotta rikoksista voidaan syyttää tehokkaasti. EL kertoi voivansa hyväksyä, että teksti on vakaa pohja EPPO:n perustamiselle. Viittasi kuitenkin siihen, että lisätyötä tarvitaan sen varmistamiseksi, että teksti on sopusoinnussa EL:n perustuslain ja lainsäädännön kanssa. Mm. rahoituksen arviointi on erityisen tärkeää taloudellisissa vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille.

IT, AT, PL sekä HU katsoivat, etteivät voineet pitää tekstiä hyvänä pohjana EPPO:n toiminnalle.

IT katsoi, että sille keskeisiä periaatteita (EPPO:n itsenäisyys, tehokkuus, sujuva toiminta) ei nyt noudatettu, vaan että ehdotus oli jopa mennyt taaksepäin aiemmasta. IT totesi vastaavansa toiseen kysymykseen ”kyllä, mutta”. Vaikka ei pitänyt tekstiä hyvänä, kannatti itsenäisen ja todellista toimivaltaa omaavan EPPO:n perustamisesta, ja oli sitoutunut työskentelemään löytääkseen ratkaisun, jotta voisi osallistua EPPO:on.

AT kertoi ennen viimeistä sherpa-kokousta ajatelleensa olla hyvin kriittinen, mutta nyt olisi sitä vähemmän. Ei kuitenkaan vielä voinut hyväksyä tekstiä. Pelkäsi, että nykyisellä 26 artiklalla ei saada menettelyistä toimivia, eikä uskonut tämän olevan täytöntöönpantavissa. 26 ja 20 artiklan osalta tarvitaan vielä lisää työtä.

PL ei voinut pitää tekstiä hyvänä pohjana EPPO:n toiminnalle. 20 artiklan 3 kohta laajensi EPPO:n toimivaltaa kattamaan rikoksia, joissa vahinko EU:n talousarviolle olisi minimaalinen verrattuna jäsenvaltioiden talousarvioihin. Katsoi niinkään, että asetuksen 30 artiklassa on monimutkaisia päätöksentekoprosesseja. Sillä oli myös huolia 11 artiklan ja resitaalin 25 osalta, jotka koskivat EPPO:n toimivallan siirtämistä vapaaehtoiselta pohjalta, ja jotka eivät johtaneet työtaakan tasaiseen jakautumiseen. PL korosti olevansa valmis jatkamaan työtä ja tukevansa EPPO:n tavoitetta.

HU katsoi, että asiassa piti edetä varovasti, ja että oli kysymyksiä, joihin ei ollut vielä löydetty vastauksia. Tällä hetkellä OLAFilla ja Eurojustilla oli varsin laajat valtuudet, ja olisi arvioitava mitä vaikutuksia EPPO:n perustamisella olisi näihin. Oli havainnut että Eurojustilla oli vakavia varaumia EPPO:n perustamisen osalta. ALV-kysymys PIF-direktiivissä oli ongelma HU:lle, samoin sille perustuslailliset kysymykset EPPO:n rakenteesta, erityisesti EPPO:n yksinomaisen toimivallan osalta. Hallituksen täytyi katsoa tästä tehtyjä varaumia parlamentin kanssa ensi maanantaina.

SE kertoi, ettei se osallistu EPPO:on, mutta että se ei vastusta EPPO:n perustamista tiiviimmässä yhteistyössä. SE tekee tarvittavat toimet luodakseen läheiset yhteistyösuhteet EPPO:on, eikä sulje pois osallistumista tulevaisuudessa.

NL esitti KOM:lle kysymyksen Eurojustista koskien ehdotusta siirtää henkilökuntaa Eurojustista EPPO:on. NL oli hyvin huolissaan tästä, erityisesti kun tiedettiin, että Eurojust oli samaan aikaan saanut KOM:lta vaatimuksen karsia talousarviostaan viisi miljoonaa euroa. Nyt kun yritettiin tehostaa terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaista taistelua, ei ollut oikea aika heikentää Eurojustia, vaan vahvistaa sitä.

KOM kertoi että Eurojustin asemasta oli keskusteltu jo edellisessä OSA-neuvostossa, missä KOM oli sanonut selvästi kannattavansa kahta vahvaa organisaatiota. Eurojust voisi täydentää EPPO:n työtä muiden kuin EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvien rikosten osalta, eikä sitä ollut järkeä heikentää. Keskustelut Eurojustin kanssa olivat käynnissä. Jotta EPPO voitaisiin perustaa ripeästi, oli järkevää pyytää Eurojustilta spesialisteja, jotka työskentelivät nyt tällaisten rikosten parissa. Dialogi mm. siirrettävien henkilöiden määrästä jatkuu. Rikostorjuntaa EU:ssa piti vahvistaa.

KOM totesi myös, että EPPO:lla olisi toimivaltaa päättää itse, toisin kuin Eurojustilla ja OLAFilla, ja sen näkemyksen mukaan EPPO tulisi perustaa yksimielisesti. Ei ollut täysin tyytyväinen käytyyn keskusteluun, vaan olisi toivonut, että EPPOsta olisi voitu päättää tänään. Oli kuitenkin iloinen että suuri määrä jäsenvaltioita oli ilmaissut tahtoa edetä. Pyysi epäröintiä tai huolenaiheita esittäneitä jäsenvaltioita kutsumaan KOM:n vierailulle tammikuussa. Ei kannattanut liian nopeaa etenemistä. KOM:in näkemyksen mukaan viimeistely Eurooppa-neuvostossa maaliskuussa oli realistista. Viittasi siihen, että ehkä asiassa olisi tarvittu tiiviimpää yhteistyötä kansallisten parlamenttien kanssa. Yrittäisi nyt vierailla näissä ja kertoa, miten EPPO oli muuttunut keskustason viranomaisesta hajautetuksi eikä sillä puututtu jäsenvaltioiden rikosprosessiin.

PJ totesi ensimmäisen johtopäätöksensä keskustelusta olevan, että teksti oli saanut laajaa tukea pohjana edistymiselle. Lisää keskustelua tarvitaan vielä teknisemmällä tasolla. Vakuutti, että viimeisten päivien aikana tehdään kaikki tarvittava, jotta voidaan edistyä, ja korosti haluavansa tekstin, joka voidaan hyväksyä mahdollisimman laajalti. Toisen kysymyksen osalta oli iloinen voidessaan todeta, että jäsenvaltioiden enemmistö tuki EPPO:n perustamista. Johtopäätös oli se, että työtä tekstin viimeistelemiseksi tulee jatkaa, jotta EPPO saadaan perustettua.

5. **Digitaalisen sisällön toimittaminen:** Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tietyistä digitaalisen sisällön toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista

(Ensimmäinen käsittely)

= Periaatekeskustelu

14827/16 JUSTCIV 309 CONSOM 289 DIGIT 139 AUDIO 130 DAPIX 213

DATAPROTECT 102 CODEC 1734

Pj totesi digitaalista sisältöä koskevan ehdotuksen olevan merkittävä osa digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa, mistä syystä ehdotukselle oli annettu tärkeä sija pj-kaudellaan. Kuvaili hankkeessa tehdyn hyvää edistystä, mutta aiheen olevan hyvin teknisen ja että sen yhteensopivuus muun muassa kuluttajansuojan, tietosuojan, televiestinnän sekä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla on turvattava. Jatkokeskustelut ovat vielä tarpeen useiden kysymysten osalta ennen kuin asiassa voidaan tehdä ratkaisuja.

KOM kiitti PJ:aa ja toivoi neuvoston lähettävän viestin siitä, että DSM-hankkeissa on saavutettu edistystä. Korosti kaikkien digitaalisia sisämarkkinoita koskevien ehdotusten muodostavan kokonaisuuden ja tarpeeseen saavuttaa täysharmonisaation tavoite. Digitaalista sisältöä koskeva

ehdotus on myös kiinteä paketti tavarankäytön verkkokauppaa koskevan ehdotuksen kanssa. Kiitti tulevaa PJ:aa sen aikomuksesta tehdä työtä molempien ehdotusten parissa, totesi tämän vastaavaan EP:ssä tehtyä työtä. Totesi kompromissin olevan lähellä pj:n esiin nostamissa kysymyksissä, jotka koskevat tavarankäytön sisältöä ja sisällön sopimuksenmukaisuutta. Nosti esiin muun tiedon, jonka mukaan ottamista direktiivin soveltamisalaa tuki, koska tämä tekee sääntelystä helpommin sovellettavan ja poistaisi rajanvetovaikeudet. Muistutti myös, että myös muulla tiedolla on kaupallista arvoa. Odotti, että neuvosto tarjoaa selkeää ohjausta näissä kysymyksissä.

Puheenjohtaja oli esittänyt ministereille kolme kysymystä.

Ensimmäisen kysymyksen osalta (tavaroihin sisältyvään digitaaliseen sisältöön sovellettavista säännöistä) vaihtoehtoa A tuettiin, koska sitä pidettiin kuluttajan kannalta selkeämpänä (AT, IE, FI, PL, MT, DK, SE, IT, BG, HR, HU ja LT). Lisäksi puheenvuoroissa korostettiin yleisesti tarvetta turvata mahdollisimman johdonmukaiset säännöt digitaalisesta sisällöstä ja tavaroiden etäkaupasta.

Vaihtoehtoa B kannattivat NL, PT, FR, UK, DE, EL, CY, BE, LU, CZ ja RO. Tätä vaihtoehtoa pidettiin paremmin tulevaisuutta kestäväenä kuin vaihtoehtoa A. Useat valtuuskunnat edellyttivät kuitenkin lisäkeskustelua teknisellä tasolla myös tästä vaihtoehdosta.

Vastaukset toiseen kysymykseen (kuluttajan vastikkeena antamista muista kuin henkilötiedoista) olivat merkittävällä osalla valtuuskunnista (PT, FR, FI, SE, EL, IT, BG, RO, HR, LT, DK ja MT) myönteisiä mutta joustavia, koska ne epäilivät että käytännössä muun tiedon ala olisi rajattu, tai koska katsottiin, että rajanveto henkilötietoihin olisi käytännössä kuluttajille vaikeaa. Muun muassa ES pohti, mitä muut tiedot ovat (ja onko niitä), mutta katsoi että kuluttajaa on suojattava.

Puheenjohtajan toiseen kysymykseen vastasivat kielteisesti/varauksellisesti AT ja SI (jotka eivät nähneet tässä lisäarvoa), sekä IE ja LU. Myös PL katsoi valtaosan muuta tietoa koskevista esimerkeistä olevan henkilötietoja (samoin HU), eikä se muutenkaan tukenut tätä ajatusta hyötykustannusarvion perusteella. EE katsoi, että olisi selkeämpää jos vain henkilötiedot voisivat olla vastikkeena.

UK muistutti, että yritykset keräävät tietoa jatkuvasti verkkotoiminnan yhteydessä ja katsoi tästä syystä muun tiedon sääntelyn herättävän kysymyksiä erityisesti pienten yrittäjien toimintamahdollisuuksien kannalta (tähän viittasi myös HU).

Ainakin NL, DE ja LV katsoivat, että muiden tietojen suhdetta henkilötietoihin on analysoitava vielä teknisellä tasolla eikä puheenjohtajan esittämään kysymykseen voi vielä tässä vaiheessa ottaa kantaa.

Puheenjohtajan kolmas kysymys (objektiivisten ja subjektiivisten kriteerien tasapainosta) sai taakseen jäsenvaltioiden laajan tuen. Eräät jäsenvaltiot (MT, EL, FR) totesivat tämän ratkaisun turvaavan korkean suojan kuluttajalle. DE piti tärkeänä, että seurataan vuoden 1999(?) tavarankauppadirektiivin mallia ja turvataan vahvat oikeussuojakeinot, mutta tehdään samalla selväksi se, että sopimuspuolten tahtoa kunnioitetaan. IE tuki esitettyä ratkaisua mutta haluaa muiden tavoin palata vielä tarkempaan sanamuotoon.

FI/ministeri Lindström kiitti pj:aa työn jatkamisesta intensiivisesti Alankomaiden pj-kauden jälkeen ja korosti olevan tärkeää jatkaa työtä erityisesti digitaalista sisältöä koskevan ehdotuksen parissa (tätä tukivat FR, NL, PL). Tavarankäytön koskevan ehdotuksen osalta viittasi KOM:in REFIT-tuloksiin (samoin myös DE, FR ja AT) ja muistutti, että FI on aina katsonut, ettei tavarankäytön etämyynnille tulisi luoda erillisiä sopimusoikeudellisia säännöksiä (tätä tuki myös FR). Toivoi, että KOM tarvittaessa antaisi modifioitun ehdotuksen vaikutusarviointineen ehdotuksen soveltamisalan laajentamiseksi, jos REFIT tätä puoltaa, jotta ehdotuksia päästään käsittelemään rinnakkain.

PJ:n kysymyksistä FI katsoi pj:n vaihtoehdon A tarkoituksenmukaisemmaksi tavaraan sisältyvän digitaalisen sisällön osalta, joskin lopullinen ratkaisu tulisi tehdä vasta kun molemmista ehdotuksista on keskusteltu yksityiskohtaisemmin. Toisen kysymyksen osalta FI kannatti ensisijaisesti muun tiedon ottamista direktiivin soveltamisalaan, on kuitenkin joustava tässä. Kolmannen kysymyksen osalta tuki pj:n kompromissiehdotusta sopimuksenmukaisuuden arviointikriteereistä.

Neuvoston oikeuspalvelu viittasi kirjallisessa lausunnossa esiin nostamaansa tarpeeseen kuulla EDPS:ää, mitä suositteli tehtäväksi mahdollisimman pikaisesti, jotta neuvottelut eivät viivästy.

KOM katsoi keskustelun osoittavan, että valtuuskunnilla on halukkuutta hakea kompromisseja, ja ilmaisi tyytyväisyytensä tähän. Toivoi, että ehdotukseen voidaan palata kesäkuussa neuvoston yleisnäkemyksen muodossa.

Pj veti keskustelun yhteen arvioiden, että vaihtoehdon A pohjalta voidaan jatkaa keskusteluja, vaikka monet valtuuskunnat kannattivatkin vaihtoehtoa B. Esitti, että ehkä olisi olemassa kolmaskin malli, so. vaihtoehtojen A ja B yhdistelmä. Keskustelussa oli noussut esiin myös tarve turvata digisisältösääntöjen ja tavarankauppasääntöjen yhdenmukaisuus ja keskustella näistä rinta rinnan. Muun tiedon osalta useat kysymykset edellyttävät jatkotyötä, erityisesti muun tiedon käsite on edelleen avoinna. Kolmannen kysymyksen osalta enemmistö valtuuskunnista tuki pj:n ehdotusta. Lupasi, että valtuuskuntien kommentit otetaan huomioon uudessa tekstiversiossa, joka jaellaan lähipäivinä.

6. Muut asiat

=Puheenjohtajavaltion tiedotus käsiteltävinä olevista säädösehdotuksista

PJ kertoi terrorismin torjuntaa koskevan direktiiviehdotuksen kanssa saavutetusta edistymisestä. EP:n LIBE-valiokunta oli hyväksynyt sovun. Kiitti EP:n raportöörejä ja komissiota.

KOM katsoi tuloksen olevan hyvä, kiitti jäsenvaltioita sekä nykyistä ja edellistä PJ-valtiota. Työ oli tehty tehokkaasti ja ripeästi.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

7. A-kohtien luettelon hyväksyminen

15125/16 PTS A 102

8. Rikosoikeudelliset toimet kybertoimintaympäristössä

- a) **Sähköinen todistusaineisto:** Neuvoston päätelmät rikosoikeudellisten toimien tehostamisesta kybertoimintaympäristössä – täytäntöönpano

= Komission tilanneselvitys

15072/1/16 REV 1 JAI 1037 CYBER 143 COPEN 369 DROIPEN 206 JAIEX 103 EJUSTICE 210 ENFOPOL 459

- b) **Salauus:** Rikosoikeuteen kohdistuvat haasteet salauksen käytön osalta – tulevat toimet

=Puheenjohtajavaltion tilanneselvitys

14711/16 CYBER 137 JAI 976 ENFOPOL 429 GENVAL 122 COSI 192 COPEN 352

PJ kertoi asian olleen esityslistalla kesäkuussa ja että KOM oli luvannut antaa edistymisraportin vuoden loppuun mennessä. Kyseessä oli non-paper, joka oli valitettavasti saatu vasta äskettäin.

KOM kiitti PJ:tä, että tätä tärkeää asiaa oli mahdollisuus käsitellä. Tämä oli ensimmäinen edistymisraportti. Tärkeää oli se, että sähköistä todistusaineistoa usein tallennetaan toisessa jäsenvaltiossa olevan palveluntarjoajan palvelimelle. Tällä hetkellä voitiin vaatia viranomaisia käyttämään vaikeita ja aikaa vieviä menettelyjä. Jos tietoja pyydetään suoraan palveluntarjoajalta, ratkaisu riippuu sisäpolitiikasta ja yritysten hyvästä tahdosta. Tämä häytti tutkinnan tehokkuutta ja johti lisääntyneeseen oikeudelliseen epävarmuuteen. Konsultaatiot sidosryhmien kanssa olivat antaneet mahdollisuuden tunnistaa useita ongelmia, jotka ilmenivät vastavuoroisen tunnustamisen ja eurooppalaisen tutkintamääräyksen yhteydessä. Kehiteltiin vaihtoehtoja, joilla voidaan parantaa rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon. Oli halukas menemään vielä askeleen pidemmälle ja huomioimaan EU:n lainsäädäntötoimia tällä alueella. Pyysi jäsenvaltioiden täyttämään sitoutumista, joka oli avain yhteiselle menestykselle.

Useat jäsenvaltiot käyttivät puheenvuoroja, joissa korostettiin kyseessä olevan tärkeä asia, jossa syyttäjät ja poliisi odottivat edistymistä, ja että ratkaisua piti hakea nimenomaan EU:n tasolla. Kyse oli haastavasta teknologiasta. Yhteistyötä palveluntarjoajien kanssa kannatettiin. Toivottiin, että KOM voisi kesäkuun OSA-neuvostossa esittää etenemisvaihtoehtoja toimivallan osalta. Toimivaltaa koskevista kriteereistä tulisi olla mahdollisimman suuri selvyys.

Puheenvuoroissa katsottiin lisäksi olevan hyvä, että myös salauksesta keskustellaan. Salaus on tärkeää tietojen luottamuksellisuuden ja henkilötietojen suojan kannalta. Siksi pitäisi keskittyä operationaaliin ja käytännöllisiin ratkaisuihin ilman, että murretaan salauksen tarjoamaa suojaa. Tulevien PJ-valtioiden toivottiin pohtivan tätä.

Eräät jäsenvaltiot toivottivat tervetulleeksi FR:n ja DE:n kirjeen, jossa pidettiin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä tarpeellisina. [Tämä asia oli keskusteltavana myös sisäministerien päivänä.]

KOM kiitti keskustelusta, jossa oli vahvistettu tarve uudelle lähestymistavalle. Tulevia ehdotuksia arvioidaan välttämättömyyden ja suhteellisuuden näkökulmasta. Salauksen osalta piti tunnustaa, että haasteet olivat erityyppisiä. E-evidencestä esitellään ehdotus ensi vuoden lopussa, se auttaa luomaan tasavertaiset toimintaedellytykset eri toimijoiden ja palveluntarjoajien välillä. Kumpikin edellyttävät viestinnän luotettavuutta. Tässä oli ehkä poikkeuksia jäsenvaltioiden tasolla koskien oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä. Sähköisiä allekirjoituksia ja muita tunnistaumiskeinoja koskeva ehdotus tehdään heinäkuussa, se oli osa ehdotuspakettia verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuudesta. Sitä koskeva direktiivi oli hyväksytty heinäkuussa. Salaus oli tosiaan olennainen väline turvattaessa yksityisyyttä. Siksi siitä oli kehitettävä tuotteita ja palveluita jo kehityksen alkuvaiheessa. Digitaalinen talous nojaa luottamukseen siitä, ketkä käyttävät tällaisia palveluja. Salaus oli avaintekijä, mutta sen ei tulisi estää lainvalvontaviranomaisia ja muita toimivaltaisia viranomaisia toteuttamasta tarpeellisia tehtäviä. Oli hyvin tyytyväinen aloitteesta keskustelun järjestämiseksi. Tukee jatkossakin pohdintaprosessia, joka on käynnistetty, ml. salaus, koulutus EU:n tasolla, rahoitus ja tutkimushankkeet. KOM:illa ei ole suunnitelmia lainsäädäntöaloitteiksi koskien salattuja tietoja tai salaukseen käytettäviä laitteita, mutta työ piti organisoida mahdollisimman tehokkaasti.

9. Muut asiat

- a) EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous, 4. ja 5. joulukuuta 2016
= Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
15062/16 JAI 1020 JAIEX 102 RELEX 1005 ASIM 160 CT 11 CATS 96
FRONT 463 VISA 385 CYBER 142 USA 64 DATAPROTECT 104

PJ kertoi myönteisissä merkeissä järjestetystä EU-USA -ministerikokouksesta 4.-5.12.2016, jossa oli todettu, että yhteistyötä tulee jatkaa. Kokouksessa oli keskusteltu EU-kansalaisten tehokasta oikeussuojaa koskevasta laista, EU-USA tietosuojasopimuksesta (Umbrella Agreement) sekä tietoverkko-rikollisuudesta ja sähköisistä todisteista.

- b) EU:n ja Länsi-Balkanin maiden oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous,
(Brdo Pri Kranju, Slovenia, 15. ja 16. joulukuuta 2016)
= Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
14674/16 JAIEX 95 RELEX 966 ASIM 155 JAI 973 COWEB 136 JUSTCIV 307
EUROJUST 154 FRONT 447 ENFOPOL 421 CATS 91

PJ kertoi, että EU:n ja Länsi-Balkanin oikeus- ja sisäasioiden ministereiden kokous järjestetään myöhemmin SI:ssä. Aiheina olivat tehokkaampi oikeusjärjestelmä ja yhteistyö.

- c) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
= Maltan valtuuskunta esittelee

MT kertoi että sen puheenjohtajakaudella kansalainen on toiminnan keskiössä. Prioriteettina on edistyä mahdollisimman paljon neuvottelupöytään tulevissa lainsäädäntöehdotuksissa. Näitä olivat mm. digisisältö- ja tavaroiden etäkauppaehdotukset. MT käynnistää myös keskustelut hiljattain hyväksytystä ehdotuksesta liittyen yritysten maksukyvyttömyyteen. Bryssel Ila -asetuksen käsittelyä jatketaan. Asialistalla on myös Istanbulin sopimukseen liittyminen. Tietosuoja-asetuksen hyväksymisen seuraantona MT tuo keskusteluun myös EU:n toimielinten tietosuojasäännöksiä koskevan ehdotuksen, kunhan se annetaan.

Rikosoikeuden alalla terrorismin torjunta oli suuri haaste ja prioriteetti. Direktiivistä oli yhteisymmärrys ja MT huolehtii, että se hyväksytään lopullisesti. Vahvistaa terrorismin rahoituksen torjuntaa KOM suunnitelman mukaisesti, nosti esiin rahanpesun ja rikollisten varojen takavarikointia ja jäädyttämistä koskevat hankkeet. KOM tekee uuden ehdotuksen ECRIS-järjestelmästä ja MT aikoo käsitellä sitä, jotta päästään tehokkaasti eteenpäin. Tarkastelee tehtyä työtä liittyen sähköiseen todistusaineistoon.

Myös tänään keskustellun EPPO-hankkeen osalta työtä jatketaan, jotta tekstiä voidaan vakauttaa. Tästä voidaan keskustella epävirallisessa OSA-neuvostossa Maltalla tammikuussa. Ennakoi, että helmikuussa asiaa joko käsitellään neuvostossa tai se siirretään epävirallisen keskustelun jälkeen Coreperille.

Toivotti kaikki tervetulleeksi MT:lle epäviralliseen OSA-neuvostoon 27.1.2017.

- d) Eurojustin kertomus vierastaistelijoista
= Eurojustin tiedotusasia
14887/16 JAI 1005 COPS 349 ENFOPOL 435
COTER 127 EUROJUST 159 COSI 196 COPEN 360

EU RESTRICTED

Eurojust esitteli vierastaistelijoita koskevan raportin oikeusministereille, ja kertoi jäsenvaltioiden kanssa tekemästään yhteistyöstä sekä kolmansien valtioiden kanssa käynnistetystä verkostosta. Eurojust jatkaa raportointia parhaista käytänteistä ja opituista asioista.

- e) **Verkossa lausutun** laittoman **vihapuheen** torjumista koskevat käytännösäännöt
= Komission tiedotusasia

15122/16 JAI 1031 FREMP 200 DROIPEN 204 COHOM 158 COPEN 368
 EDUC 414 MIGR 208 SOC 769 ANTIDISCRIM 79 COSI 201
 DAPIX 223 ENFOPOL 449 CYBER 144 TELECOM 268

- -

Ministerit keskustelivat lounaalla laittoman vihapuheen torjumista koskevista käytäntesäännöistä.

- -

Suomen edustajat
 Oikeus- ja työministeri Lindström, pysyvä edustaja Vierros-Villeneuve, kansliapäällikkö Asko
 Välimaa sekä muu virkamiesvaltuuskunta
 Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Eurojust, Euroopan syyttäjävirasto (EPPO), oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa, oikeus- ja sisäasiat, osa-neuvosto, petos, yhteisöpetos, kuluttajansuoja
Hoitaa	OM, SM, TEM, UM, VM
Tiedoksi	EUE, OKM, STM, TPK, TULLI, VNK